

6. 5. 2020

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Správní soudnictví: Otevírají se dveře k odpírání spravedlnosti?

Česko sice nyní ovládá strašidlo koronaviru (COVID 19), nicméně neměli by nám utíkat ani jiné důležité věci.

Jako učitele správního práva mne docela trápí aktuální snaha o novelizaci soudního řádu správního. A to směrem de facto k okleštění práva podávat tzv. kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu (NSS). Pro neprávnickou veřejnost připomeňme, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutí krajského (správního) soudu, o které rozhoduje NSS.

Aktuálně leží v naší dolní parlamentní komoře kontroverzní návrh – prošel prvním čtením a nyní jde do ústavně-právního výboru. Pro hloubavější čtenáře a novináře – jde o sněmovní tisk číslo 237.

O co se tam vlastně jedná?

Návrh z dílny skupiny poslanců (mimo ostřílených matadorů jako je Marek Benda, Helena Válková či Pavel Blažek mezi navrhovateli překvapivě figuruje i Dominik Feri) skrývá v sobě čertovo kopýtko. Navrhuje se mj. změna soudního řádu správního (což je takový pomyslný jízdni řád našeho správního soudnictví), která by umožnila vyslovit nepřijatelnost kasační stížnosti, která „*nepřesahuje svým významem osobní zájem toho, kdo si stěžuje*“.

Na první pohled možná akceptovatelné ustanovení, které zefektivní správní soudnictví, avšak jeho reálný dopad je celkem jasný. Citelně se by se s omezila možnost nás všech podávat kasační stížnosti. Jinak napsáno, mám za to, že by to ve finále znamenalo omezení přístupu k soudní ochraně před zásahy správních orgánů. A to v právním státě (Rule of Law) není dobře.

Úspěšnost kasačních stížností je dlouhodobě relativně vysoká – přibližně každá šestá stížnost je úspěšná, což je pro porovnání vyšší číslo než je úspěšnost ústavních stížností. Pokud někomu z technokratů přijde i tak číslo (jedna ze šesti) nízké, tak by si měl uvědomit, že za každým případem jsou osudy jednotlivých konkrétních lidí či firem, a to někdy hodně bolavé. Řečeno s klasikem – opravdová spravedlnost není matematika, kde možno říct, pět lidí si stěžovalo neoprávněně, tak šestému raději sebereme právo také.

V této souvislosti je dobré zmínit, že pokud by skutečně došlo k omezení a sešněrování možností kasačních stížností, jak navrhuje poslanci, tak by následně dotčené fyzické a právnické osoby zavalily více Ústavní soud ČR stížnostmi na to, že jim byla odepřena cesta k právu na spravedlivý proces. V čemž se jim nemožno popravdě divit.

Závěr

Jak říkal velký právní filozof Gustav Radbruch, právo sleduje tři vznešené cíle: *spravedlnost, efektivitu a právní jistotu a nikdy jich, žel, v plné míře nedosahuje současně*. Mám za to, že citovaný návrh hodně posiluje efektivitu na úkor ostatních dvou pilířů práva.

Připomeňme též "gumovost", toho co je a naopak není „osobní zájem stěžovatele“, správní soudy by zde dostaly do ruky de facto klacek na odhánění stěžovatelů. V laskavé nadsázce na závěr dodávám,

že o snížení počtu nebo platů správních soudců se však současně neuvažuje.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)